

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/958/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7913212376
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Kohútová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7913212376.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci navrhovateľa: P. N. F., s.r.o., P. XX, V., IČO: XX XXX XXX zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516 proti odporcom: 1. L. T., nar. XX.X.XXXX a 2. K. T., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom Z. 15XX/X, Z., obaja zastúpení opatrovníkom U. Z., za účasti vedľajšieho účastníka: K.-P. a ochrana spotrebiteľa „P.“, O.. G. 5, P., IČO: XX XXX XXX zastúpeného advokátkou JUDr. Jaroslavou Oravcovou, Dobrianskeho 1651, Vranov nad Topľou o zaplatenie 2 213,03 eur s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 24.6.2014 č. k. 14C/41/2014-89, takto

rozhodol:

M e n í rozsudok v napadnutom výroku o náhrade trov vedľajšieho účastníka tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznáva.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom konanie vo výške 10 eur zastavil a v prevyšujúcej časti návrh zamietol. Odporcom v I. a 2. rade nepriznal náhradu trov konania a navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov trovy konania 238,39 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vychádzal zo zistenia, že navrhovateľ a odporca v I. rade uzavreli dňa 11.12.2008 zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi v I. rade revolvingový úver vo výške 50 000,- Sk a odporca v I. rade sa tento úver zaviazal splatiť v tridsiatich mesačných splátkach po 3 031,- Sk. Odporca v 2. rade pristúpil k záväzku ako spoludlžník. Pretože odporca v I. rade dlh riadne nesplácal, navrhovateľ mu listom zo dňa 29.3.2010 oznámil zosplatenie úveru a v konaní uviedol, že k zosplateniu došlo neuhradením 13. splátky ku dňu 12.5.2010. Podaním, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa 10.3.2014 vstup do konania oznámilo K. - P. a ochrana spotrebiteľa „P.“ P. ako vedľajší účastník na strane odporcov. Vedľajší účastník v podaní z 15.4.2014 vzniesol námietku premlčania celej pohľadávky.

Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa § 2 písm. b/, c/ a d/, § 4 ods. 1 a ods. 2 písm. i/ a j/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a mal za to, že zmluva o úvere účastníkov konania sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka, vzhľadom však na to, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, na tento právny vzťah aplikoval právne normy upravujúce spotrebiteľské zmluvy. Po začatí konania vzal navrhovateľ žalobu čiastočne v sume 10 eur späť, lebo táto suma bola zaplatená dňa 9.6.2014 a žiadal konanie v tejto časti zastaviť. O zastavení konania o zaplatenie 10 eur rozhodol súd prvého stupňa podľa § 96 O. s. p. Zo splátkového kalendára v súvislosti s odkladom splátok č. 9 a 10 súd prvého stupňa zistil, že splatnosť splátky č. 13 bola 14.1.2010, splátky č. 14 dňa 14.2.2010

a splátky č. 15 dňa 14.3.2010. S poukazom na čl. 13.1 zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere, podľa ktorého v prípade omeškania dlžníka s úhradou splátky úveru o viac ako tri mesiace po termíne splatnosti, všetky záväzky dlžníka, ktoré sa podľa zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti, sa stávajú okamžite splatnými, súd prvého stupňa uviedol, že odporca v I. rade sa dostal do omeškania so splátkou č. 13 splatnou 14.1.2010 a splátkou č. 14 splatnou 14.2.2010, preto sa úver stal splatným dňom 14.5.2010. Vzhľadom na to, že navrhovateľ vyhlásil poskytnutý úver za splatný už ku dňu 12.5.2010, súd prvého stupňa uviedol, že počnúc dňom nasledujúcim, mohol svoj nárok uplatniť súdnou cestou. Citujúc ustanovenia § 100 ods. 1, § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka súd prvého stupňa považoval vedľajším účastníkom vznesenú námietku premlčania za dôvodnú, pretože premlčacia doba začala plynúť dňom 13.5.2010 a uplynula 13.5.2013 a návrh na začatie konania bol súdu doručený dňa 15.8.2013, teda po uplynutí premlčacej doby. Z tohto dôvodu žalobu zamietol čo do istiny, aj navrhovateľom uplatneného nároku na úroky z omeškania.

O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a odporcom náhradu trov konania nepriznal, lebo žiadne trovy im nevznikli. Poukázal na to, že k zamietnutiu žaloby došlo v dôsledku vedľajším účastníkom vznesenej námietky premlčania, preto súd prvého stupňa považoval vedľajším účastníkom vynaložené trovy na právne zastúpenie za účelné. Vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie o veci) po 91,19 eur, režijný paušál 2x po 8,04 eur a 20% DPH z odmeny a náhrady a navrhovateľovi uložil povinnosť priznané trovy právneho zastúpenia uhradiť na účet právnej zástupkyne vedľajšieho účastníka.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Odvolaním napadol len výrok rozsudku, ktorým mu súd prvého stupňa uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutej časti a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Odvolanie odôvodnil dôvodmi podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ a § 205 ods. 2 písm. c/, písm. d/ a písm. f/ O. s. p. S poukazom na rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 43C/25/2012 tvrdil, že ak cieľom vedľajšieho účastníka ako združenia je ochrana spotrebiteľov, potom by túto činnosť malo byť spôsobilé a schopné vykonávať samé bez toho, aby sa na tento účel muselo dať zastupovať. Inak podľa navrhovateľa je otázne, do akej miery ide o subjekt s osobitným postavením na základe zákona a do akej miery ide o zneužívanie zákonných ustanovení. Navrhovateľ uviedol, že náhrada trov v sporovom konaní sa spravuje primárne zásadou úspechu, z hľadiska výsledku konania však vedľajší účastník podľa navrhovateľa nemá vo vzťahu k úspechu a neúspechu žiadny vzťah. Z tohto dôvodu podľa navrhovateľa nie je možné na základe ustanovenia § 93 ods. 4 O. s. p. aplikovať zásadu úspechu na vedľajšieho účastníka v tomto konaní, lebo ten vo veci samej nemal úspech či neúspech. Uplatnenie práva na náhradu trov konania vedľajším účastníkom považoval navrhovateľ za rozporné s dobrými mravmi, lebo predstavuje výsledok účelovosti jeho postupu a zneužívanie ustanovenia § 93 ods. 2 až 4 O. s. p. s cieľom dosiahnuť prospech uplatnením náhrady trov konania. Navrhovateľ tiež tvrdil, že priznanie nároku na náhradu trov právneho zastúpenia občianskemu združeniu je aj v rozpore s § 1 a 3 Občianskeho zákonníka.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a zaviazal navrhovateľa na náhradu trov odvolacieho konania. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa, že na vedľajšieho účastníka nemožno aplikovať zásadu úspechu v tomto konaní. Poukázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku, v ktorom súd prvého stupňa zvýraznil účelnosť trov vynaložených vedľajším účastníkom v súvislosti s dôvodne vznesenou námietkou premlčania. Citoval tiež z rozhodnutí odvolacích súdov, ktoré konštatovali, že Občiansky súdny poriadok nevyklučuje, aby aj vedľajší účastník bol v konaní zastúpený advokátom. Vedľajší účastník poukázal na to, že navrhovateľ v konaní proti slabému spotrebiteľovi je zastúpený advokátom a proti slabému spotrebiteľovi si uplatňuje aj trovy právneho zastúpenia. Uviedol rozhodnutia súdov Slovenskej republiky, v ktorých boli trovy právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi priznané.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2

O.s.p., pretože to nie je odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej podľa § 214 ods. 1 O.s.p., ide o odvolanie proti trovám konania a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Navrhovateľ odvolaním napadol len výrok rozsudku, ktorým mu súd prvého stupňa uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov trovy konania. V ostatných výrokoch rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a nebol odvolacím súdom preskúmaný.

Podľa § 93 ods. 2 O. s. p. sa ako vedľajší účastník môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Vstup vedľajšieho účastníka má za cieľ zabezpečiť ochranu záujmov odporcu, ktorý je alebo môže byť ako spotrebiteľ v znevýhodnenom postavení. V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník (§ 93 ods. 4 veta prvá O. s. p.), to znamená, že sa tiež môže dať v súdnom konaní zastúpiť advokátom.

Z rozsiahlej rozhodovacej praxe súdov je známe tak ako na to poukázal aj navrhovateľ v odvolaní, že právnické osoby založené alebo zriadené na ochranu práv spotrebiteľa podľa Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, vstupovali do začatých súdnych konaní ako vedľajší účastníci na strane žalovaných ako spotrebiteľov. V mnohých týchto konaniach vedľajší účastníci na strane odporcu dôvodne vznášali námietku premlčania uplatnenej pohľadávky navrhovateľov ako veriteľov zo spotrebiteľských zmlúv. Toto bolo významným prínosom vedľajších účastníkov pre spotrebiteľov v súdnych konaniach, pretože súd nemohol z úradnej povinnosti prihliadať na námietku premlčania. Na ostatnú obranu vedľajších účastníkov na strane odporcov ako spotrebiteľov o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, bol povinný z úradnej povinnosti prihliadať aj súd podľa § 53 ods. 1, § 53d, § 54 a nasl. Občianskeho zákonníka a bol povinný prihliadať na práva spotrebiteľa podľa § 3 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľov a prihliadať na náležitosti zmlúv o spotrebiteľských úveroch a následkoch týchto chýbajúcich náležitostí zmlúv o spotrebiteľských úveroch podľa § 9 a nasl. Zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch.

Zákonom č. 102/2014 Z.z. bolo do Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa zavedené nové ustanovenie § 5b v tomto znení: „Orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (teda aj súd) prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával“.

Toto zákonné ustanovenie nadobudlo účinnosť 1.5.2014. Znamená to, že súdy od 1.5.2014 musia z úradnej povinnosti a to aj v súdnych konaniach začatých pred 1.5.2014, pretože citované ustanovenie § 5b Zákona č. 250/2007 Z.z. ukladá súdu, ktorý rozhoduje o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy vo veci, o ktorej ešte súd meritórne nerozhodol, aby aplikoval ustanovenie § 5b Zákona č. 250/2007 Z.z. a to aj v tomto konaní, ktoré začalo 15.8.2013, kedy navrhovateľ podal predmetnú žalobu. Toto ustanovenie zákona má procesný charakter, teda súd ho aplikuje v čase svojho rozhodovania. Takýto výklad a aplikácia ustanovenia § 5b Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vychádza z ústavných princípov legitímnych očakávaní účastníkov konania v súdnom konaní. Navrhovateľ ako veriteľ zo spotrebiteľskej zmluvy tým, že nechal márne uplynúť premlčaciu lehotu a neuplatnil včas svoju pohľadávku na súde, svoje právo na vymoženie pohľadávky v súdnom konaní, podmienené oslabil. Vznesením námietky premlčania zo strany dlžníka v súdnom konaní, mu nemôže byť jeho pohľadávka priznaná.

Preto súd v prejednávanej veci začatej 15. 8. 2013 mal podľa § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa sám z úradnej povinnosti prihliadať na premlčanie práva aj na nekalé podmienky v spotrebiteľskej zmluve a na dôvodnosť uplatnenej pohľadávky.

Úloha vedľajšieho účastníka preto v tomto konaní o uplatnení práv zo spotrebiteľských zmlúv nebola nevyhnutná pre ochranu práv odporcov ako spotrebiteľov, ako to bolo do 1.5.2014. Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažuje vstup K. - P. a ochrana spotrebiteľa „P.“ do tohto začatého súdneho konania za riadny vstup podľa § 93 ods. 3 O.s.p. a takýto vstup nepovažuje ani za účelný pre ochranu práv odporcov ako spotrebiteľov podľa Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa za súčasného právneho stavu, keď súd z úradnej povinnosti má sám prihliadať na nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách a na premlčanie uplatneného práva navrhovateľom.

Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvého stupňa rozhodol nesprávne, ak napadnutým rozsudkom priznal K. - P. a ochrana spotrebiteľa „P.“ náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré neboli vynaložené účelne.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o náhrade trov vedľajšieho účastníka zmenil podľa § 220 O. s. p. , lebo neboli splnené podmienky pre potvrdenie, ani pre zrušenie rozsudku v jeho napadnutej časti a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov prvostupňového konania nepriznal.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože úspešný navrhovateľ trovy odvolacieho konania nežiadal a vedľajší účastník nemal v odvolacom konaní úspech.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.